

Obilježavanje stote obljetnice Zavoda za primijenjenu matematiku FER-a osnovanog 1919. g.

Tomislav Šikić, Darko Žubrinić

Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva (FER-u) u Zagrebu je dana 11. listopada 2019. svečano obilježena stota obljetnica Zavoda za primijenjenu matematiku (ZPM-a). To je najstariji zavod na FER-u, od ukupno dvanaest zavoda koliko ih danas postoji na tom fakultetu.

Prvi predstojnik ZPM-a bio je prof. dr. sc. Marije Kiseljak, dok mu je asistent bio tada mladi dr. sc. Vladimir Vranić. ZPM je osnovan unutar Kraljevske visoke tehničke škole, utemeljene također 1919. g. Godine 1926. ta je institucija preimenovana u Tehnički fakultet i postala je dio Sveučilišta u Zagrebu.

Godine 1956. Tehnički fakultet je reorganiziran u veći broj novih fakulteta, među kojima je i današnji FER. Izravni nasljednici nekadašnjeg Tehničkog fakulteta su danas ove institucije, ukupno 12 fakulteta tehničke struke na Sveučilištu u Zagrebu:

- Arhitektonski fakultet Zagreb – Katedra za arhitektonske konstrukcije i fiziku zgrada
- Fakultet elektrotehnike i računarstva – Zavod za primijenjenu matematiku
- Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Zagreb – Zavod za matematiku
- Fakultet prometnih znanosti – Katedra za primijenjenu matematiku i statistiku,
- Fakultet strojarstva i brodogradnje Zagreb – Katedra za matematiku
- Geodetski fakultet Zagreb – Katedra za matematiku unutar Zavoda za geomatiku
- Geotehnički fakultet Varaždin – Zavod za opće znanosti
- Građevinski fakultet Zagreb – Zavod za matematiku
- Metalurški fakultet Sisak – Katedra za matematiku i informatiku unutar Zavoda za fizičku metalurgiju
- Prehrambeno-biotehnološki fakultet Zagreb – Kabinet za matematiku unutar Zavoda za procesno inženjerstvo
- Rudarsko-geološko-naftni fakultet Zagreb – Zavod za matematiku, informatiku i nacrtnu geometriju
- Tekstilno-tehnološki fakultet Zagreb – Zavod za temeljne prirodne i tehničke znanosti.

Reorganizacijom Tehničkog fakulteta došlo je do razdvajanja Zavoda za primijenjenu matematiku na manje zavode i katedre. No svi ti zavodi i katedre su i dalje ostali povezani na mnogim razinama. Prije svega programi nastave matematike zasnovani su na istim temeljima, a znanstveni interesi matematičara na tim zavodima i katedrama međusobno se isprepliću.

Stoga ova jubilarna godišnjica nije bila samo proslava Zavoda za primijenjenu matematiku FER-a nego i svih navedenih zavoda i katedri zajedničkih korijena iz 1919. godine. Program svečanosti je bio koncipiran tako da se istakne povezanost svih spomenutih katedri međusobno kroz osvrt na povijesni kontinuitet, ali povezanost tehničkih znanosti i matematike s pogledom u budućnost. Program svečanosti je vodio izv. prof. dr. sc. Tomislav Šikić, sadašnji predstojnik ZPM-a na FER-u. Kratkim

prigodnim govorima nazočnima su se obratili izv. prof. dr. sc. Gordan Gledec, dekan FER-a, prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Hrvoje Kraljević, predsjednik Hrvatskog matematičkog društva te prof. dr. sc. Sanja Singer, predstojnica katedre za matematiku FSB-a. Svečanosti su nazočili i akademici Andrej Dujella i Goran Muić, iz Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, te akademici Leo Budin i Ignac Lovrek iz Razreda za tehničke znanosti HAZU.

Slika 1. Profesor Marangunić se obraća prisutnima.

Uvodna riječ dana je prof. dr. sc. Ljubi Maranguniću, umirovljenom profesoru ZPM-a, koji je istaknuo da mu je (još) uvijek ugodno raditi na FER-u, a započeo je još davne 1969. g., tj. prije pola stoljeća. Profesor Marangunić je neposredno nakon svojeg izlaganja otišao na nastavu, ispraćen burnim pljeskom.

Slika 2. Pažljivo se prate predavanja.

Nakon toga održano je šest kraćih 20-minutnih predavanja, koja su sva bila vrlo interesantna. Ivica Vuković, prof., viši predavač (Tehničko veleučilište Zagreb), održao je predavanje pod naslovom *Marije Kiseljak – prvi predstojnik Zavoda za primijenjenu matematiku, 1919.–1925.* Mladi znanstvenik dr. sc. Stjepan Šebek (FER – ZPM), prikazao je rezultate iz svoje nedavno obranjene doktorske disertacije *Doseg slučajne šetnje* (mentor mu je bio prof. dr. sc. Zoran Vondraček). Doc. dr. sc. Lana Horvat Dmitrović (FER – ZPM), održala je predavanje *Svjesna pažnja (mindfulness) u obrazovanju*, koja zadire dijelom i u psihologiju poučavanja. Prof. dr. sc. Bojana Dalbello Bašić (FER – ZEMRIS, tj. Zavod za elektroniku, mikroelektroniku, računalne

i inteligentne sustave), održala je predavanje pod naslovom *Beauty and the Beast – matematika i umjetna inteligencija*, temeljeno na dugogodišnjem iskustvu u proučavanju umjetne inteligencije. Prof. dr. sc. Mario Cifrek (FER – ZESOI, tj. Zavod za elektroničke sustave i obradbu informacija), održao je predavanje *Procjena kognitivnog zamora studenata tijekom ispitnih rokova*, koje spada u medicinsku elektroniku. Na kraju je prof. dr. sc. Mario Essert umirovljeni profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje (FSB) održao nadahnuto predavanje *Moj život s matematičarima*. Ovim putem zahvaljujemo svim predavačima na velikodušnom doprinosu obilježavanju stote obljetnice ZPM-a na FER-u. Svečanost je protekla u ugodnoj i opuštenoj atmosferi, uz prigodnu zakusku.

Pogledajmo još popis dosadašnjih predstojnika ZPM-a na FER-u (titule se odnose na stanje u trenutku izbora za predstojnika):

- od 1919. do 1925. g. dr. sc. Marije Kiseljak, prof.
- od 1925. do 1949. g. dr. sc. Željko Marković, prof.
- od 1949. do 1975. g. dr. sc. Danilo Blanuša, prof.
- od 1975. do 1976. g. dr. sc. Dimitrije Ugrin-Šparac, izv. prof.
- od 1976. do 1978. g. dr. sc. Petar Javor, doc.
- od 1978. do 1982. g. Alfred Žepić, viši predavač.
- od 1982. do 1984. g. dr. sc. Petar Javor, doc.
- od 1984. do 1988. g. dr. sc. Alfred Žepić, prof.
- od 1988. do 1990. g. dr. sc. Petar Javor, doc.
- od 1990. do 1994. g. dr. sc. Neven Elezović, izv. prof.
- od 1994. do 1996. g. dr. sc. Alfred Žepić, prof.
- od 1996. do 2000. g. dr. sc. Neven Elezović, prof.
- od 2000. do 2004. g. dr. sc. Luka Korkut, doc.
- od 2004. do 2008. g. dr. sc. Mario-Osvin Pavčević, izv. prof.
- od 2008. do 2012. g. dr. sc. Vesna Županović, prof.
- od 2012. do 2016. g. dr. sc. Ilko Brnetić, izv. prof.
- od 2016. do 2020. g. dr. sc. Tomislav Šikić, izv. prof.

Zanimljivo je primijetiti da su prva tri predstojnika (profesori Kiseljak, Marković i Blanuša) vodili ZPM više od pola stoljeća. Više podataka o Zavodu za primijenjenu matematiku dostupno je u članku [Ivanšić] na donjoj adresi.

Literatura

- [1] IVAN IVANŠIĆ, *Zavod za primijenjenu matematiku*,
http://www.croatianhistory.net/mat/zavod_pov/